

Protokoll Prisdialogen 2024-08-29

Samrådsmöte 2

Medverkande från Jönköping Energi: Fridolf Eskilsson, Christoffer Ohlander, Margareta Karsberg, Åke Nyström, Ellen Jansson, Dan Bruhn, Marie Tigerberg & Olivia Konradsson (protokollförare)

Medverkande kunder på plats: Husqvarna AB, Hamhus AB, Danish Crown Jönköping AB, Jönköpings Bygginvest AB, Nivika Fastigheter AB, Fastighets AB Lustgården, HSB Gambrinus, Region Jönköpings Län, Junehem AB, PoE Fastigheter, Höfab, Vätterhem AB, Arla Foods AB

Onlinedeltagande: 6 deltagare, blandat kunder och medarbetare från Jönköping Energi.

Mötet öppnar kl. 08:15.

Ellen hälsar välkomna, presenterar dagens agenda och informerar om att vi sänder live och att mötet kommer spelas in, inspelningen är endast för internt bruk.

Hans Bjurbäck utses till protokolljusterare.

Presentationen som visas under mötet kommer publiceras på Jönköping Energis hemsida. Vi hänvisar till den för att i detalj ta del av vad som presenterades under mötet.

Agenda för mötet:

- Inledning
- Pris- och kostnadsinformation fjärrvärme
- Digitalisering inom fjärrvärmerna
- Produktionsvision fjärrvärme
- Information om klimat- och framtidsdialogen
- Dialog och reflektion om innehåller

Inledning av Fridolf Eskilsson, vd Jönköping Energi

- Politiska och regulatoriska risker som fjärrvärmebolag – efter EU-valet och den svenska regeringen så sitter klimatambitionerna fast. Bedömer inte politiken som en stor osäkerhet just nu
- Industrietablering och andra satsningar handlar mer om konjunktur och efterfrågan än en tveksamhet över klimatet
- Jönköping Energi har fortsatt mycket fokus på bränslekostnaderna och hur den långsiktiga klimatanpassade energiomvandlingen för Jönköping kommer att se ut
- Osäkerhet kring elsystemet är påtaglig, kan se lugnt ut just nu med låga kostnader, men det är väldigt mycket som ändras och som byggs nytt. Efterfrågan på el kommer att öka
- Kärnkraftpaketet att garantera 80 öre till ett kraftslag skapar osäkerhet kring den övriga elproduktionsverksamheten
- Sitter med som styrelseledamot i den nationella Prisdialogen, alla medlemmar blir granskade via protokoll och att man följer prisdialogsprocessen. Det finns en gemensam syn på att prisreglering för fjärrvärmerna inte är önskvärd. Det gemensamma målet i styrelsen är att visa att det här går att hantera.

Pris- och kostnadsinformation fjärrvärme

Christoffer presenterar prisinformation för fjärrvärme.

Jönköping Energis målsättningar med medlemskapet i Prisdialogen:

- Prisutveckling ska tillvarata våra kunders önskemål om att vara långsiktig, förutsägbar och stabil
- Fjärrvärmens ska vara konkurrenskraftig över tid
- Fjärrvärmens ska ställas gentemot våra kunders bästa alternativ för uppvärmning på vår gemensamma värmemarknad
- Jönköping Energis prisutveckling ska bli lägre eller i nivå med inflationstakten i Sverige sett över tid
- Prisnivå ska vara i det lägre intervallet bland jämförbara städer
- Fortsatt fokus på hållbara energilösningar och minskad användning av fossila bränslen

Prisändringsmodellen kan man nå på jonkopingenenergi.se/prisandringsmodell.

Kommentarer från förra årets Prisdialog, från styrelse och från kunder:

- Prognosspannet var för stort
- Komplettera med en tydlig beskrivning som knyter ihop hur prisändringsmodellen används för den konkreta prisförändringen för det aktuella året
- Sätt fjärrvärmens prissättning och utveckling i ett bredare sammanhang
- Berätta vad Jönköping Energi gör på kostnadssidan
- Prisförändra på komponenter som skapar rätt incitament för effektivisering

Från samrådsmöte 1 2024:

- Närvarande, samt via enkätsvar, önskas högre andel energi- och flödespris samt lägre andel fast- och effektpreis.

Prognos för ny treårsperiod:

- Prisjustering 2025 blir i genomsnitt 9%. Tyngdpunkten av ökningen på energi- och flödesavgift
- Prognos år 2026: 4-7%. Läget har utvecklats som förväntat och vi behåller därmed prognosen från maj
- Prognos år 2027: 1-5%. Läget har utvecklats som förväntat och vi behåller därmed prognosen från maj

Bakgrund till höjningen:

- Energibalansen i Europa har påverkats och fortsätter att påverkas sedan Rysslands invasionskrig i Ukraina. Konflikten har satt spår i energimarknaden. Det har påverkat energihandeln inom Europa, då Rysslands frånfalle på energimarknaden skapat ett energiunderskott som till viss del fylls av skandinaviska biobränslen.
- Kraftigt ökade priser på fasta biobränslen i Sverige, Jönköping Energi har därav en ny kostnadsnivå att hantera
  - En positiv not är att Jönköping energi har lyckats säkra större volymer nationellt vilket minskar behovet av dyr import.
- Lägre avfalls volymer har gett lägre mottagningsavgift vilket har lett till lägre intäkter
- Jönköping Energi har 50% avfall 50% biobränsle i fjärrvärmemixen

Jönköping Energi jobbar på många parallella spår för att möta pris- och omvärldsutvecklingen:

- Kortsiktigt - konkurrensutsatta bränsleleverantörer & bränslesortiment på olika sätt

- Långsiktigt - uppdaterad produktionsvision med långsiktigt goda förutsättningar

Christoffer hänvisar till Energimarknadsinspektionens fjärrvärmerapport. Jämför med tidigare år är det betydligt tuffare resultatmässigt för fjärrvärmen. Man kan samtidigt se i rapporterna, att det är först när det är tuffare för fjärrvärmen som priset höjts mer rejält.

Historiskt utfall:

- Jönköping Energi har historiskt hållit tillbaka prisutvecklingen.
  - Positivt då, men innebär större förändring nu.
- 2024 samma prisnivå som Göteborg, Linköping och Helsingborg. Alla dessa har högre andel avfall och/eller industriell spillvärme.
- Enligt Nils Holgerssonstudien kan vi se att Jönköping Energi ligger delat billigast bland jämförbara nät. De Jönköping Energi har jämfört med här är de fjärrvärmenät som ungefär liknande bränslemix och liknande storlek på nät, samt Stockholm, Göteborg och Malmö.

Fråga: Finns industrier med i studien?

Svar: Nils Holgersson studien är främst för fastigheter av en viss storlek. De räknar förvisso ut en kostnad per MWh, men det kan dock bli lite missvisande då ni även har ett annat förbrukningsmönster, men vi kan undersöka det lite mer noggrant vid ett separat möte. Även om siffran lär vara lite missvisande för industrier, så bör rimligen ungefär samma selfaktor kunna gälla för alla fjärrvärmenät, och då kanske jämförelsen ändå är relevant. Vi har även sedan i somras ett verktyg för att bättre följa upp detta. Vi kommer dra mer om det lite senare.

Christoffer tipsar om Fjärrkontrollen där man själv kan jämföra olika uppvärmningssystem.

Fjärrkontrollen är ett extern verktyg, framtaget av Profu, och Profu är de som står för indata till de olika alternativen baserat på deras erfarenhet och arbete på marknaden. Att verktyget drivs av en extern part bedöms av Jönköping Energi öka legitimiteten i resultaten, jämfört med om det var egna beräkningar som gjorts. Länk till Fjärrkontrollen finns på Jönköping Energis hemsida.

Fjärrkontrollen visar att fjärrvärme i Jönköping fortsatt är ett konkurrenskraftigt alternativ till andra uppvärmningssätt, enligt detta verktygs sätt att räkna.

Fördelning på priskomponenter

Tre perspektiv:

- Spegla kostnadsutvecklingen
  - Jönköping Energi har åtagit sig att ha en kostnadsbaserad prisändringsmodell
  - Kostnadsökningar på alla kostnadsposter, men särskilt biobränslen, som bäst motsvaras av energipriset
- Följa kundönskemål
  - I samtal med kunder och i enkät inför samrådsmöte 1, tog vi in önskemål om hur en justering av enskilda priskomponenter önskades genomföras
  - Kunderna önskar sammantaget en större andel flödes- och energipris, och en mindre andel fast- och effektpolis
- Skapa incitament för ökad effektivitet i hela fjärrvärmenätet
  - Prissignaler styr kunderna mot ett visst uttagsmönster. Genom en välavvägd inbördes relation mellan priskomponenterna skapas incitament effektiviteten i hela fjärrvärmesystemet

- Ökad effektivitet -> lägre produktionskostnader -> lägre priser för alla. Gynnar såväl hela kundkollektivet såväl som Jönköping Energi
- Ett ökat flödespris är i linje med detta

Med de tre perspektiven i åtanke föreslår Jönköping Energi en höjning som främst hamnar på flödespriset samt energipriset. Detta förstärker incitamenten för kunder att säkra en god effektivitet i sina fjärrvärmecentraler, samt att minska energiförbrukningen årets kallaste perioder. Energipriset är den del av prismodellen som bäst motsvarar bränslekostnader och ligger därmed i linje med Jönköping Energis kostnadsbaserade prismodell.

Ny prislista 2025

Andel av snittkundens kostnad		
	2024	2025
Fast	4,0%	3,8%
Effekt	29,8%	28,2%
Energi	60,5%	60,2%
Flöde	5,7%	7,8%

Prislista företag	Prisgrupp 1	Prisgrupp 2	Prisgrupp 3	Prisgrupp 4	Ändr. mot 2024
Fast, kr/år	1 950 kr	8 500 kr	83 300 kr	389 400 kr	3%
Effekt, kr/kW	990,0 kr	861,0 kr	583,0 kr	329,0 kr	3%
Flöde, kr/m³	3,5 kr	3,5 kr	3,5 kr	3,5 kr	50%
Energi, kr/ MWh					
Vinter	683 kr	683 kr	683 kr	683 kr	8,5%
Vår/Höst	401 kr	401 kr	401 kr	401 kr	8,5%
Sommar	135 kr	135 kr	135 kr	135 kr	8,5%

Digitalisering inom fjärrvärmerna

Åke presenterar ”Fjärrvärme flex”, ett projekt som handlar om att påverka energi och flöde. Jönköping Energi har en pilot där vi utforskar nya tjänster inom effektstyrning av fjärrvärmenätet utan att påverka inomhusklimatet. Tester utförs med en pilotkund i ett flerfamiljshus och målet är att kunna göra besparingar i både Jönköping Energis produktion och hos kund.

Fjärrvärme flex kan bidra till:

- Lägre kostnader
- Minska klimatpåverkan
- Säkerställa fördelning av fjärrvärmerna

Fråga: *Vad är det för fastighet?*

Svar: *Det har vi inte gått ut med än. Det är en bostadsfastighet. Men vi vill bredda detta givetvis allt eftersom, så förhoppningen är att alla som är intresserade ska kunna ta del av det oavsett om det är bostad, industri eller lokaler. Men vi börjar här.*

Fråga: *Vad är det för byggnadsår på fastigheten?*

Svar: *Jag skulle tro att det är 80-tal.*

Smart fjärrvärmeanalys

Nytt verktyg för smart fjärrvärmeanalys via Machine Learning håller på att implementeras. Jönköping Energi använder data som redan finns i systemen.

- Via Machine Learning skapas en unik förbrukningsmodell för varje enskild kundcentral, som sedan kan simuleras enskilt
- Simuleringsresultat kan sedan jämföras med verklig mätdata, samt normaliseras
- Differenser där emellan indikerar möjlighet till effektivisering
  - Jönköping Energi kan identifiera om en fastighet är sämre än vad det borde vara och då proaktivt arbeta för att förbättra det

Christoffer visar några skärmdumpar på användningsexempel från verktyget, som återfinns i presentationen.

Fråga: *Hur kan vi hjälpa de kunderna som har högt flöde?*

Svar: *Man kan göra inställningar på centralen, se till att filtret är spolat med mera. Vissa är jätteduktiga på att underhålla sina centraler och andra inte. Via detta verktyg kan vi enklare identifiera enskilda centraler och proaktivt hjälpa till, för att hjälpa kunderna jobba med flödet nu när vi gjort denna förändring på flödestaxan.*

Produktionsvision för fjärrvärme

Dan presenterar ett beslut från Koncernledningen gällande fem olika arbetspaket med fokus ”vad krävs för fjärrvärmens 2045?” och ”vad behöver/kräver samhället för energileveranser 2045?”.

1. Vad kommer hända i omvärlden?
  - a. Lagstiftningar
  - b. EU-direktiv
  - c. Miljökrav
  - d. Marknadsutveckling
2. Lokala förutsättningar
  - a. Vad kommer framtidens fastighetsägare kräva?
  - b. Samverkan med andra kommuner
  - c. Nya stadsdelar
  - d. Nya industrietableringar
3. Flexibilitet och energilager
  - a. Kundnära energilager
  - b. Årslager
  - c. Vätgaslager
4. Bränslen och restprodukter
  - a. Vilka bränslen kommer att vara framtidssäkra?
  - b. Hur kan vi hantera ev. restprodukter?
  - c. Tillgång?
5. Produktionsanläggningar
  - a. Kommer energiomvandling via förbränning behövas?
  - b. Kan vi ha elproduktion i nya investeringar?
  - c. Spillvärme från verksamheter

Koncernledningen ska få projektresultaten presenterade till nästa sommar och då även ha någorlunda fast investeringsplan till 2030.

Klimat – och Framtidsdialog

Margareta presenterar Jönköping Energis Klimat- och Framtidsdialogen. Ett forum grundat för att hitta gemensamma utvecklingsfrågor, samarbeten och överenskommelser tillsammans med kunder. Framtidsdialogen hålls fyra gånger per år. Nästa möte är 18 september och välkomnar nya medlemmar.

Preliminär agenda för mötet den 18 september:

- Marknad för omvända aktioner för koldioxid
- Status på piloten för värmeflex
- Batterierbudande mot större fastigheter
- Nationellt perspektiv på flexmarknaden
- Besök på det nya batterilagret

Fråga: *Skulle ni kunna lämna en preliminär tidsplan för era projekt så att vi kan matcha det med våra egna investeringar?*

Svar: *Det kommer komma lite mer vid nästa sommar i samband med leveransen av resultat i Produktionsvisionen.*

Frågor och dialog

Fråga: *Jag skulle vilja ha en tidsram för fjärrkyla, när ni kommer närmare Huskvarna?*

Svar: *Jag tycker vi tar ett separat möte så kan vi förbereda och kolla lite närmare på det, bera lite mer om er tidsplan. Fjärrkylanätet täcker betydligt mindre geografisk yta än fjärrvärmennätet och det centrala fjärrkylanätet i Jönköping är ganska långt ifrån Huskvarna i dagsläget. Vi kanske kan titta på lokala lösningar och jag pratar jättegärna mer om det, vi får boka in det. Absorptionskyla skulle också kunna vara en lösning. Använda fjärrvärme som den huvudsakliga energitillförseln för att skapa fjärrkyla. Vi kollar gärna på kundunika lösningar.*

Fråga: *Har man följt upp budgeten för 2024?*

Svar: *Ja, budgeten var rekordsvag på koncernnivå på sista raden. Vi kan efter första prognosen konstatera att vi verkar kunna hålla den, men det är efter rejäla ansträngningar. Vi har resestopp och väldigt många andra åtgärder för att säkra 2024. Har man som fjärrvärmebolag en kostnadsbaserad prissättning, då har man också, tycker jag, ett ansvar att ta en del av smällen just nu, men vi tror vi kommer att kunna landa det. Kopplat till vår lönsamhet kommer även en del inspel om avkastningskravet upp. Det är en fråga som jag (vd, Fridolf) ska undvika att ha synpunkter på. Men jag kan konstatera att kravet, som är uttryckt att vi ska ha, som ett medeltal på fyra år, 8% på eget justerat kapital, när jag tittar mig omkring så sticker inte det avkastningskravet ut åt något håll. Jönköpings Kommun är ganska medelmässiga där. Just begreppet eget justerat kapital är ett visst sätt att räkna, och många andra energibolag använder andra sätt som gör att siffrorna kan vara svåra att jämföra. Det som är viktigt för oss är vilken utdelning man gör från bolaget och vad det ger andra bolag i koncernen. Det är svårt för mig att ha synpunkter på det, men i en tid när vi investerar rätt så tungt så är det sånt som vi får fixa fram på annat sätt. Förra året plockade man 73 miljoner tror jag, är det mycket eller lite på en omsättning på 2,5 miljard? Vi har ett eget justerat kapital på 1,5 miljard. Jag har inga synpunkter på det men det är en viktig fråga för bolaget långsiktigt, hur mycket pengar man plockar ut.*

Fråga: *Kurvan (Nils Holgerson) med de olika städerna ser väldigt bra ut, är det de största i Sverige eller hur väljs det ut? Skövde, varför är inte de med? De ligger väl lite bättre till?*

Svar: Det är någorlunda jämförbara städer och framför allt är det fjärrvärmenäten som är relevanta, att de är någorlunda jämförbara i storlek. Vi har kikat på Skövde och Ljungby, dels sedan första samrådsmötet då det togs upp som en kommentar, och även efter att representanten från Fastighetsägarna skickade in frågor i samband med att han meddelade att han behövde prioritera om och inte kunde närvara. Och de två näten ligger ca 7% och 11% lägre än oss, och det är väldigt bra jobbat av dem. Det är dock många faktorer som kan påverka. I det här fallet har de anfall och bio i sin bränslemix men vi vet inte den exakta fördelningen. Det kan även finnas geografiska förutsättningar som påverkar, i Jönköping är nätet väldigt avlångt och det krävs det till exempel att vi pumpar för att nå alla kunder i nätets utkanter. Det finns en rad saker vi inte kan kontrollera in i minsta detalj, och svaret på varför de är billigare ligger säkert i dessa detaljer. Men de är riktigt duktiga. De ligger på plats 4 och 9 av 275 nät i senast tillgängliga Nils Holgersson-undersökningen, där Jönköping i samma undersökning ligger på plats 19 av 275.

Fråga: Kan ni benchmarka mot dom?

Svar: Absolut, vi ska benchmarka mot de bästa. De är riktigt duktiga på att ha låga priser. De som visas på bilden, och där vi i Jönköping ligger riktigt bra till, är de näten som är ungefär lika stora som oss medan både Skövde och Ljungby är betydligt mindre i volym (MWh). Varför exakt de ligger lägre än oss kan vi dock inte svara på eftersom vi inte har tillgång till den informationen. Vi träffar branschkollegor hela tiden och försöker förbättra oss och lära oss från dem. Vi vet att Skövde, Eksjö och Ljungby var väldigt tidiga med avfallsförbränning, några byggdes även innan vissa reningskrav kom.

Fråga: Apropå framtidsvisionen eller produktionsvisionen, att elda saker är en kärnverksamhet, de sakerna man kan elda tycks ju bli svårare att få tag i, avfallsmängderna bör minska, biobränslen tycks vara svårare och svårare, hur mycket tittar ni på andra alternativ än att elda i den här framtidsvisionen?

Svar: Vi kommer att titta på hela spektrumet, från att avveckla våra pannor till geotermi, biolösningar och annan typ av tillverkning. En fråga som inte var med i presentationen; är den här siten kanske en framtida biobränsleanläggning, som i sin tur genererar ut spillvärme som vi använder till fjärrvärmenätet? Syftet kanske blir annat i framtiden, vi tittar på allt. Mycket kommer att styras av marknaden och möjligheterna framåt. Jag skulle tro att även i industriapplikationerna så kommer man i framtiden fortfarande att behöva kanske ånga och andra delar för att kunna tillverka de produkterna vi behöver här i Sverige. Framställning av gröna kemikalier tex. är enormt energidrivande.

I de här processerna kan det finnas kemiprocesser som ger upphov till massa värme i en sån reaktion, det är också något att titta vidare på för att ta tillvara på, men då gäller det att få hit rätt industrietableringar. Vi har även mycket biobränsle och skogsråvaror både lokalt och i Sverige, att ta tillvara på i framtiden.

Kommentar: Det skulle vara spännande att se lönsambetsmässigt de här 10 andra städerna i Nils Holgersson-jämförelsen, hur de ligger till också. En sak är ju försäljningspriset som vi betalar, men det är ju också intressant att se hur mycket pengar respektive bolag tjänar.

Svar: Jag har inte det i huvudet, men jag skriver ner det, det är en bra poäng. Vi får återkomma till dig.

Kommentar: Ni har sparat 50 miljoner på ett halvår såg jag i ekonomirapporten till Rådhus AB, det är vi som kunder tackasamma för i och med att det är kostnadsbaserad prissättning.

Svar: Det är sånt som märks på prissättningen absolut. Sen om man kollar på hur vi tidigare har legat i lönsamhet, så har det tagit en smäll så det är en balansgång mellan intäkt och kostnader. Men hade de 50 miljonerna i besparing inte funnits så hade man någonstans, nu eller i framtiden, behövt koppla det mot priset, absolut. Vi kämpar för att fortsätta hålla kapa kostnader där det går.

Förtydligande i efterhand: De 50 miljoner SEK som benämns är på koncernnivå och är endast till liten del kopplat till fjärrvärmens resultaträkning. Det återstår mycket av året och vi fortsätter jobba för att det

också ska finnas åtgärder som gynnar fjärrvärmeaffären som då också kommer att synas i fjärrvärmerapporten till Energimarknadsinspektionen.

Fråga: *Varför kan ni inte sluta elda fossil olja? Det sticker lite i ögonen på oss att ni inte kan sluta med de sista 0,2%.*

Svar: *Sista avvecklingen av fossilolja var nu i augusti. Vårt mål var att sluta med det 2024, det enda vi kommer ha kvar är krisberedskapslagret. Det har lagringsbeständighet, det har inte fossilfri olja på samma sätt. Om man tittar på denna vinter så var det extrem kyla och högsta effekttoppen någonsin i nätet så då vi var tvungna att köra den lilla anläggningen. Därför kommer vi få ett avtryck av det även i år.*

Fråga: *Kan man som kund slippa betala för det? Precis så som att man köper grön el.*

Svar: *Vi har ett erbjudande för allokering för grön fjärrvärme. Den täcker även den fossila delen i avfallet. Sen pågår det mycket där lagstiftningsmässigt, det är på gång att ta fram ett system liknande grön el fast för fjärrvärme, om jag har förstått det rätt, att kunna köpa grön fjärrvärme från ett annat fjärrvärmenät även om nätet inte är ihopkopplade, och sen kunna tillgodoräkna sig den miljöeffekten i sin hållbarhetsredovisning. Det är ju typ så grön el funkar med, och det är en konkurrensnackdel vi har gentemot elen att vi inte ännu får göra så. Så det hoppas vi på, men till dess har vi vår egna allokeringslösning.*

Fråga: *Hur ser ert direktiv ut när det gäller hållbarhet? Vad har ni för incitament? Tänker på miljöarbetet, CO2.*

Svar: *Vi har vårt klimatlöfte som är hårdkodat ner i vårt ägardirektiv. Fossilbränslefrja till 2024, klimatpositiva till 2045. Sista pannan är konverterad och vi har andra fokusområden vi jobbar med. Plasten är den jobbiga CO2. En del av våra kollegor har dragit i gång Bio-CCS och CCU, men om du investerar i det idag så har du i princip bestämt dig för att ha en långvarig förbränningsprocess, och det utmanar vi nu i produktionsvisionen. Vi följer CCS studierna och diskuterar det även i Framtidsdialogen.*

Inga fler frågor, och mötet avslutas 9:40. Inga frågor ställdes i Live-chatten.